

РЕЦЕНЗИЯ

От

Проф. Д-р Явор Енчев, дмн
Ръководител Катедра по Неврохирургия и УНГ болести,
Медицински Университет- Варна,
Началник Клиника по неврохирургия, УМБАЛ „Св. Марина“, гр. Варна

Относно

защита на дисертационен труд на

д-р Тони Димитров Кондев

на тема:

***„Интраоперативна ултразвук асистирана оценка на степента на
декомпресия при лумбална спинална стеноза“***

Представен за придобиване на
Образователна и научна степен „Доктор“
по научна специалност „Неврохирургия“

Биографични данни.

Д-р Тони Кондев е роден на 26.10.1985г. в гр. Усогорск, Коми, Русия. През 2010г. завършва висшето си образование в Тракийски университет, Медицински факултет гр. Стара Загора, специалност Медицина. През 2018г. придобива специалност по неврохирургия. От 2012г. и понастоящем работи в Клиниката по неврохирургия на УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна. От 2017г. е асистент в катедра „Неврохирургия и УНГ болести“. През 2017г. печели стипендия (Travel grant) на Световния конгрес по детска неврохирургия (45th Annual Meeting of International Society for Pediatric Neurosurgery Denver, USA, October 8-12, 2017)- изнесени два доклада на тема „Congenital dermal sinus in form of pseudophallus-case report“ и „Intraoperative ultrasound imaging through the anterior fontanel for real-time guided insertion of the proximal catheter of ventriculoperitoneal shunts in the lateral ventricle of infants“. Поканен е като лектор на „6th CVD Winter Seminar 3rd to 6th February, Nagoya, Japan“, където изнася доклад по темата на дисертационния труд „Intraoperative ultrasound-based evaluation of the extent of posterior lumbar surgical decompression“.

Актуалност и значимост на дисертационния труд.

Оперативното лечение при лумбална спинална стеноза цели осъществяване на декомпресия на засегнатите нервни структури. Интраоперативната оценка на степента на декомпресия е възможна чрез редица устройства предоставящи необходимата информация, но за съжаление употребата им е свързана висока крива на обучение или непосилна цена за повечето медицински центрове. Като възможност се обсъжда употребата на интраоперативен сонограф като надежден метод за интраоперативна оценка, който позволява точно, бързо и моментно разграничаване на отделните структури в гръбначномозъчния канал. Темата на дисертационния труд „Интраоперативна ултразвук асистирана оценка на степента на декомпресия при лумбална спинална стеноза“ е актуална и разглежда въвеждането на

интраоперативен сонограф при лумбална спинална стеноза като сигурна, бърза и неинвазивна методика.

Структура и съдържание на дисертационния труд.

Представеният дисертационен труд на тема „Интраоперативна ултразвук асистирана оценка на степента на декомпресия при лумбална спинална стеноза“ е в обем от 148 страници. По своята структура напълно отговаря на всички приети изисквания. Съставен е от: Увод и Литературен обзор- 42 стр.; Цел и задачи- 1 стр.; Материали и методи- 10 стр.; Резултати- 37 стр.; Дискусия- 31 стр.; Заключение и изводи- 2 стр.; Приноси-1 стр.; Библиография- 22 стр. Представеният материал е онагледен с 28 таблици и 41 фигури. Д-р Кондев е използвал 286 литературни източника на латиница.

Обзорът на свързаната с темата литература е подробен и обстоен, като са използвани всички от цитираните заглавия. Детайлното запознаване със световните тенденции по темата позволява на автора да придобие значителен теоретичен опит за своята клинична и научна дейност. Чрез литературния обзор се извеждат нерешените проблеми и е формулирана целта на проучването: да се изследва интраоперативната ултразвук асистирана оценка на степента на декомпресия при лумбална спинална стеноза, която дисертантът си поставя да постигне с решаването на шест точно и ясно формулирани задачи.

Методика и организация на изследването.

Изследването включва анализа на 149 болни с лумбална спинална стеноза оперирани в Клиниката по неврохирургия на УМБАЛ „Св. Марина“ гр. Варна за периода 2015-2018г, при които е осъществена интраоперативна сонографска оценка на степента на декомпресия чрез сравнение на предоперативни и интраоперативни предно-задни диаметър и напречно сечение на дуралния сак.

Резултати.

Резултатите са изложени в 37 страници и са отлично онагледени с таблици и фигури. Описани са разликите между предоперативните предно-заднен диаметър и напречно сечение на дуралния сак и интраоперативните им стойности и е отчетена тяхната статистическа зависимост.

Дискусия.

Резултатите са дискутирани критично и аналитично на базата на публикуваните в световната литература най-нови проучвания при болни с лумбална спинална стеноза. Обсъдена и сравнена е ролята на интраоперативния ултразвук при определяне степента на декомпресия при спинална стеноза. Дискутирано е значението на предно-заднен диаметър и напречно сечение на дуралния сак като критерии за определяне на декомпресията и тяхната статистическа значимост в проучването.

Изводи.

Въз основа на резултатите и тяхното обсъждане, д-р Кондев формулира десет извода, които доказват, че интраоперативната ултразвук асистира оценка на степента на декомпресия при лумбална спинална стеноза демонстрира отлични резултати при недопускане на незадоволителна декомпресия и има всички качества да получи широко разпространение, и да се утвърди като рутинен метод.

Приноси.

Изработеният протокол за интраоперативна сонографска оценка на степента на декомпресия е първия в световен мащаб. Той надеждно и своевременно верифицира степента на декомпресия и елиминира риска от незадоволително освобождаване на нервните структури. По този начин се

осигурява надеждна обратна връзка и се повишава увереността на хирурга. Протоколът е въведен като рутинен в оперативното лечение на болни с лумбална спинална стеноза в Клиниката по неврохирургия на УМБАЛ „Св. Марина“.

Публикации по темата на дисертационния труд.

Докторантът има 5 научни публикации във връзка с дисертационния труд. От тях 3 публикации са пълнотекстови и 2 научни доклада са изнесени на международни конференции.

Лични впечатления.

Д-р Кондев е интелигентен, старателен, и амбициозен млад неврохирург, педантичен в грижите си за болните и с голям потенциал за клинично и академично развитие.

Заклучение.

Разработеният и представен за защита дисертационен труд на тема „Интраоперативна ултразвук асистирана оценка на степента на декомпресия при лумбална спинална стеноза“ на д-р Тони Кондев е свързан с една изключително важна, съвременна и социално значима патология в неврохирургията. Сравнително големият клиничен материал позволява извеждането на съществени изводи и заключения. Дисертацията е правилно структурирана и отговаря на съществуващите нормативни изисквания.

Определено считам, че дисертационният труд е завършен и гласувам „ЗА“ придобиването на Образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Неврохирургия“ на д-р Тони Димитров Кондев.

13.08.2020 г.

Проф. Д-р Я. Енчев, дмн

Гр. Варна

